

Република Србија
Народна скупштина
06. фебруар 2024. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 06.02.2024

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-183/24		

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 99, става 1. тачка 7. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006, 115/2021), члана 40. став 1. тачка 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“ бр 09/2010) и члана 190. став 1 Пословника Народне скупштине Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр 20/2012), подносимо

ПРЕДЛОГ РЕЗОЛУЦИЈЕ О ПРИДРУЖИВАЊУ БРИКС-у

ПРЕДЛАГАЧИ:

Бојан Торбица

Ђорђе Комленски

Свесни чињенице да се свет у ком живимо неповратно мења, изражавамо потребу да се пред јавношћу Републике Србије отвори широки друштвени дијалог о неспорној чињеници да тзв. европски пут Србије има јасну алтернативу оличену у процесу прикључења организацији БРИКС, као тренутно најактуелнијег глобалног економско-политичког интегративног процеса;

Потврђујући приврженост Републике Србије успостављању праведнијег светског поретка, заснованог на безусловном поштовању међународног права, те стварању мултиполарног света поштујући принципе Повеље Уједињених нација и право држава и народа на сопствени привредни и економски развој;

Опредељујући се за пуно поштовање међународног права, залажемо се за светски поредак који би ограничио вишедеценијску западну хегемонију, свету донео више сигурности и стабилности, значајније уважавање неразвијених и средње развијених земаља и обезбедио спровођење темељне реформе међународних финансијских институција чиме би се створили услови за равноправни економски и привредни развој свих земаља света;

Узимајући као полазну основу јасно изражено већинско опредељење грађана Србије да тзв. европски пут Србије има алтернативу, као и све израженији политички консензус о приступању Републике Србије организацији БРИКС као неспорног стратешког циља да будемо део организације чије су чланице (уз последње проширење) земаље у којима укупно живи око 4 милијарде људи, односно преко 45 одсто светског становништва и које производе близу 40 процената светског бруто друштвеног производа, са тенденцијом да ће до средине века обухватити више од половине светске економије и у потпуности контролисати три кључне ствари: храну, енергију и сировине. Коначну одлуку о облику политичко-економских интеграција могу дати искључиво грађани Републике Србије директним изјашњавањем на референдуму;

Истичући дипломатску активност Владе Републике Србије да активно и свестрано допринесе напорима међународне заједнице, организације Уједињених нација и целокупног слободарског света на постизању и успостављању мултиполарности, политичке стабилности, гарантовања суверенитета и територијалног интегритета свих земаља чланица УН, као и трајног мира, свету сматрамо да је место Републике Србије међу чланицама БРИКС-а;

Уважавајући чињеницу да Србија културолошки не припада искључиво западној цивилизацији, да се вековима овде сусрећу културе истока и запада, као и да је спољна политика колективног запада последњих деценија углавном у супротности, како са основним начелима међународног права, Повељом Уједињених нација, Универзалном декларацијом о људским правима, као и са нашим виталним државним и националним интересима, за српску државу и народ је изузетно важно да што активније учествују у процесу успостављања мултиполарности и јачању културних, економских, привредних и свих осталих односа са остатком света, уз обавезно уважавање историјских и културних особености Републике Србије и српског народа;

Узимајући у обзир да су основни критеријуми за чланство у БРИКС-у ауторитет, позиција и геополитички значај земље кандидата на међународној сцени, Република Србија као правно-политичка наследница Југославије, земље која се прва, током последње деценије XX века, храбро супротставила надоласећем западном империјализму, неоколонијализму и хегемонизму, залажући се за владавину међународног права, има реалне основе за убрзано пуноправно чланство у организацији, за разлику од тзв. европских интеграција за које евидентно постоји недостатак воље за коначну реализацију нарочито са стране администрације Европске уније;

На основу члана 99, става 1. тачке 7. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006, 115/2021 и члана 8. став 1. Закона о Народној скупштини („Сл. гласник РС“ бр 09/2010), Народна скупштина Републике Србије, на седници одржаној дана __. _____. 2024 . године, донела је

РЕЗОЛУЦИЈУ О ПРИДРУЖИВАЊУ БРИКС-У

Народна скупштина Републике Србије:

1. Потврђује да је убрзано испуњавање услова и критеријума за улазак Републике Србије у пуноправно чланство организације БРИКС, уз очување прокламоване војне неутралности, пуног суверенитета и територијалног интегритета, један од најважнијих стратешких и националних циљева, којем ће у будућем раду Народна скупштина Републике Србије дати пуну и сталну подршку.
2. Изражава пуну спремност:
 - да покрене широки друштвени дијалог о свим предностима и манама пуноправног чланства Србије у БРИКС-у,
 - да испуни све неопходне услове и критеријуме закључно са оним утврђеним на 15. самиту БРИКС-а у Јоханесбургу, потребним за убрзани пријем у чланство;
 - за поштовање међународног права, Повеље Уједињених нација и Универзалне декларације о људским правима као и поштовања суверенитета и територијалног интегритета свих земаља чланица организације Уједињених нација;
 - за перманентну и конструктивну сарадњу која проистиче из чланства у БРИКС-у.
3. Захтева од Владе Републике Србије да у року од 30 (тридесет) дана од дана усвајања ове Резолуције, од организације БРИКС званично затражи статус државе посматрача.
4. Обавезује се да ће усклађивање законодавства Републике Србије са критеријумима за пријем у БРИКС добити приоритет у раду Народне скупштине Републике Србије, укључујући и увођење посебних процедура за побољшање ефикасности тог процеса.
5. Захтева од Владе Републике Србије да у року од 30 (тридесет) дана од дана усвајања ове Резолуције, предузме све нормативне и друге радње у циљу образовања Министарства за придруживање БРИКС-у. Ово министарство ће обављати све послове државне управе који се односе на активности на испуњавању критеријума за пријем у БРИКС. Народна Скупштина Републике Србије се обавезује да Измену и допуну Закона о министарствима разматра по хитном поступку
6. Тражи од Владе Републике Србије да у року од 3 (три) месеца од дана усвајања ове Резолуције отпочне израду студије изводљивости и националне стратегије Србије за придруживање БРИКС-у, да поднесе званични захтев за пријем у БРИКС и да спроводи мере за убрзано усклађивање права Србије са критеријумима за пријем у БРИКС.
7. Очекује од Владе Републике Србије да једном у шест месеци, информише Народну скупштину Републике Србије о планираним и испуњеним обавезама и о реализацији свих програма и осталих активности неопходних за убрзање процеса придруживања Републике Србије БРИКС-у.
8. Обавезује се да у року од 30 (тридесет) дана од дана усвајања ове Резолуције формира Одбор за сарадњу и придруживање БРИКС-у, као стално радно тело Народне скупштине Републике Србије.

9. Обавезује се да развија и унапређује сарадњу са парламентима земаља чланица, парламентима земаља кандидата за чланство у БРИКС-у, као и парламентима земаља заинтересованих за учлањење у БРИКС.

10. Преузима обавезу да активно доприноси ширењу свих вредности и упознавању јавности Србије са значајем и предностима уласка наше земље у БРИКС.

11. Позива све политичке странке, невладине организације, синдикате, удружења послодаваца, верске заједнице, медије и све грађане Србије да се придруже заједничком напору да се процес придруживања убрза на свим подручјима обављања законодавне, извршне и судске власти, као и сваке слободне друштвене активности.

12. Обавезује председника Народне скупштине Републике Србије да у року од највише 3 (три) године од дана усвајања ове Резолуције, распише референдум на ком би грађани одлучили о дефинитивном облику политичко-економских интеграција.

13. Ова резолуција и њоме утврђени правац, смернице и циљеви државне политике обавезујући су за све државне органе, организације, јавне функционере, као и за медијски јавни сервис.

14. Ову Резолуцију објавити у "Службеном гласнику Републике Србије".

У Београду, __. _____ 2024. године

Народна скупштина Републике Србије

председник

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ

Уставни основ за доношење ове резолуције садржан је у одредби чл. 99. ст. 1. тач. 7. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије, као и у чл. 8. ст. 1. Закона о Народној скупштини, којим је, између осталог, прописано да Народна скупштина доноси резолуције.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ

Бројна дешавања током последње три деценије, ратови, економске кризе, природне катастрофе, масовне миграције и сл. неповратно су промениле свет у коме живимо, што је довело до тога да неке стратешке одлуке које су донете пре две деценије, пре свега одлуке везане за политичко-економске интеграционе процесе морају бити преиспитане, а по свему судећи и промењене. Свет је после три деценије поново постао мултиполаран, уз све очитији крај политичког хегемонизма колективног запада. Новонастала реалност је довела до неминовности да је пред јавношћу Републике Србије неопходно отворити широки друштвени дијалог о неспорној чињеници да тзв. европски пут Србије после две деценије напоскон има јасну алтернативу оличену у процесу прикључења организацији БРИКС, као тренутно најактуелнијем глобалном економско-политичком интегративном процесу. Експеримент са европским интеграцијама као процесом који нема алтернативу и који је после две деценије „демократске принуде“ доживео да западне у ћорсокак и да ужива подршку испод једне четвртине грађана Србије. Недостатак отвореног друштвеног дијалога, наметање ЕУ интеграција као готовог решења и јединог пута, уз лицемерство бриселске администрације, сталне политичке уцене и захтев за одрицање од дела државне територије, довео је до тога да грађани Србије напоскон масовно схвате да су жртве добро смишљене манипулације колективног запада. Резултат свега тога је чињеница да близу две трећине грађана чланство Србије у БРИКС-у схвата као квалитетнију и прихватљивију интегративну опцију која дугорочно гледајући нуди боље изгледе на бржи и квалитетнији економско-привредни развој. Да су грађани Србије на правом путу говори заинтересованост великог броја земаља да постану део ове организације, осетно јачање међународног положаја земаља чланица, њихов брз економско-привредни развој и спремност на сарадњу без политичких притисака, уцена и интервенционизма, што је постало једна од основних одлика западних интеграција.

Јасно изражено већинско опредељење грађана Србије доводи до све израженијег политичког консензуса о питању приступања Републике Србије организацији БРИКС. Истраживања јавног мњења показују да би за улазак Србије у БРИКС тренутно сигурно гласало близу 51 одсто од укупног броја грађана са тенденцијом да та подршка може да дође до пуних 60 одсто, док би за улазак у ЕУ сигурно гласало око 28 одсто грађана. Више је него јасно да су грађани Србије у БРИКСУ препознали искрено залагање за политику мултиполарности, правичнијих међународних односа, као и односа који су засновани на већој демократији. Сведоци смо да су чланице БРИКС-а замље са економијама изузетно убрзаног раста, које ће постати водеће светске економије до 2035. године, што је велика развојна шанса за економију Србије. Чињеницу да ниједна од земаља оснивача БИРКС-а није признала нелегалну сецесију Косова и Метохије, да није учествовала у војној агресији на СР Југославију 1999. године и да све дају пуну подршку Републици Србије у спровођењу Резолуције 1244. Савета безбедности УН, само је доказ да својим чланством не само да повећавамо кредибилитет за даљи убрзани

економски и привредни развој, већ повећавамо шансе за трајно за очување суверенитета и територијалног интегритета на простору јужне српске покрајине Косова и Метохије.

Република Србија као правно-политичка наследница Југославије баштини историју оснивача Покрета Несврстаности. Овај покрет чије су истакнуте чланице данас оснивачи БРИКС-а, које у својој основи су имали идеју националне независност, суверенитета и територијалног интегритета али и борбе против неоимперијализма, неоколонијализма, те борбе против агресије, политичког и војног интервенционизма, окупације, доминације и хегемоније блоковске политике. Те идеје препознајемо и у постулатима БРИКС-а, а оне су и данас основне поставке спољне политике Републике Србије.

Првобитно познат као БРИК, савез је настао 2006. године као ривал блоку земаља Г7. БРИК је акроним за четири земље убрзаног економског развоја: Бразил, Русија, Индија, Кина. Тај акроним је 2001. године осмислио економиста Голдман Сакс Џим О'Нил, који је тада предвидео да ће ове земље доминирати глобалном економском сценом до 2050. године, али сада је јасно да ће се то догодити петнаест година раније. Када се касније групацији придружила и Јужноафричка Република, име је промењено у БРИКС. Иако је настао с идејом да се омогући лакша трговинска сарадња међу земљама чланицама, временом се БРИКС полако, али сигурно претвара у организацију која је, осим економских, почела да се бави и политичким питања, што је израз отпора према униполарном свету и доминацији колективног Запада. Томе је допринела и агресивна политика Запада, где осећају да доминација њиховог система вредности, трговине и дипломатије постаје угрожена. За Србију је од кључног значаја што водеће земље БРИКС-а нису признале тзв. косовску независност и да чврсто стоје на позицији поштовања суверенитета и територијалног интегритета Србије и да у том смислу пружају јасну, нескривену подршку Београду. Сама чињеница да БРИКС чврсто стоји на тим позицијама, за нас је превасходни простор за очување државног и националног интереса у сарадњи с њима. Проширењем организације, повећава се и број држава чланица, а самим тим и политичка снага организације. Сведоци смо да БРИКС убрзано постаје један од два кључна фактора на глобалном плану што би несумњиво значајно ојачало нашу позицију на Косову и Метохији, као и отпор свим политичким чиниоцима који оспоравају наш суверенитет, територијални интегритет и наше националне интересе на том неутуђивом делу Републике Србије. Чланство у БРИКС-у проширује могућности да Србија заштити своје државне и националне интересе ослономцем на међународну заједницу и међународно право.

БРИКС убрзано постаје стуб новог, демократског и немерљиво праведнијег светског поретка који је последњих година почео успешно да замењује досадашњи униполарни светски систем. Потпуно је извесно да досадашњи светски поредак одлази у историју и то захтева од Србије да усклади своју спољну политику с тим трендом. Надолазећи тренд, једном заувек, односи у историју неправедан светски поредак оличен у западном неоимперијализму и неоколонијализму, па ће свет ускоро изгледати сасвим другачије од онога на који смо навикли, биће то свет ослобођен хегемоније колективног запада.

Србија већ деценијама трпи политичке и економске притиске да се коначно определи за колективни запад, који се представља као цивилизацијски, политички, економски, безбедносни рај, који је по речима својих промотера и у сваком другом погледу напредан и пожељан. За разлику од њега исток се представља као ретрогарадан простор где, наводно, влада тиранија, сиромаштво, обесправљеност и безакоње. Ова подела не одговара реалном стању на глобалној политичкој сцени и само говори о искључивости колективног запада који није спреман да другим државама и народима дозволи право на сопствени избор и пут у будућност. Једна од мера за које колективни запад последњих деценија злоупотребљава јесу мере економске и привредне блокаде и изолације појединих суверених држава, које се уводе без сагласности међународних организација, пре свега Савета безбедности и Генералне скупштине

- Уједињених нација. Таква, у суштини, политичка одмазда наноси немерљиве катастрофалне последице, пре свега, недужним грађанима тих држава, угрожавајући њихов живот, здравље, слободу и право на живот достојан човека. Управо због тога је велики број држава препознао у БРИКС-у организацију која је спремна да се супротстави оваквој лошој политици и баш због тога, Србија има обавезу да као држава која је у прошлости била жртва неправедних политичких санкција колективног запада буде део организације која је спремна и способна да се супротстави оваквој хегемонистичкој политици.

Ова резолуција не предвиђа прекид активности на досадашњим тзв. европским интеграцијама иако је више него јасно да је тај пут очигледно ћорсокак, имајући у виду да смо пре непуних годину дана, тачније 21. јуна 2023., обележили 20 година од чувеног самита Европске уније и Западног Балкана у Солуну. Те 2003. године, Европска унија је потврдила своју „јасну подршку европској перспективи земаља Западног Балкана“. Као што видимо иза нас је изгубљених 20 година тзв. европског пута и још барем 30-ак година чекања западне милости за евентуални пријем које нам оптимистички најављују европски званичници. Пола века за имагинаријум звани Европска унија је сувише времена које се захтева као жртва српског народа, не рачунајући све лажи, уцене и притиске које смо претходних деценија слушали од колективног запада, који је у цивилизацијском, културном, па и економском опадању тако да је беспредметно свако даље залагање да Србија постане члан ЕУ, нарочито када се то чланство повезује са територијалним уступцима и чланством у НАТО алијанси.

Све напред наведено недвосмислено говори о потреби доношења предложене Резолуције, као и отпочињања конкретних активности по питању придруживања БРИКС-у.

III ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ

За спровођење ове резолуције нису потребна додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.